

DECIZIE nr. 574 din 12 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (1) și (2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

EMITENT

• CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 584 din 1 august 2016

Data intrării în vigoare 01-08-2016

Valer Dorneanu	- președinte
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Augustin Zegrean	- judecător
Ioana Marilena Chiorean	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (1) și (2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, excepție ridicată de Nitroporos - S.R.L. din Făgăraș (societate în insolvență) în Dosarul nr. 600/62/2015 al Curții de Apel Brașov - Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 122D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 iulie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea pentru data de 12 iulie 2016, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 25 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 600/62/2015, Curtea de Apel Brașov - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (1) și (2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii. Excepția a fost ridicată de apelanta intimată Nitroporos - S.R.L. (societate în insolvență) în cadrul soluționării apelului împotriva unei sentințe civile pronunțate de Tribunalul Brașov prin care s-a dispus anularea deciziei de încetare a contractului individual de muncă a membrului de sindicat Constantin Cristiu, reintegrarea acestuia pe postul deținut anterior concedierii și a fost obligată societatea să-i plătească membrului de sindicat drepturile salariale indexate și majorate la data plății, precum și celelalte drepturi de care membrul de sindicat ar fi beneficiat în situația menținerii raportului de muncă.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și art. 23 alin. (12) privind principiul legalității pedepsei. În acest sens arată că prevederile de lege criticate nu respectă dispozițiile art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, deoarece norma de sancționare a angajatorului nu este suficient de clară, de predictibilă pentru a stabili cu exactitate care sunt toate drepturile de care ar fi beneficiat contestatorul, cuantumul majorărilor, indexărilor și actualizărilor aplicate la momentul calculului despăgubirii și momentul cu care se dispune reintegrarea salariatului. Arată că, potrivit art. 78 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, legiuitorul a înțeles să sancționeze cu nulitatea absolută efectuarea concedierii cu nerespectarea procedurilor legale, iar nu situația în care s-a dispus încetarea contractului individual de muncă cu nerespectarea unei interdicții legale. Totodată, prin sintagma prevăzută de art. 80 alin. (2) din Legea nr. 53/2003, "instanța care a dispus anularea concedierii va dispune repunerea părților în situația anterioară", nu se poate stabili data cu care părțile vor fi repuse în situația anterioară, și anume data la care a încetat contractul individual de muncă, data la care s-a desființat postul sau data la care s-a comunicat sentința instanței prin care s-a dispus reintegrarea salariatului. Cu privire la art. 80 alin. (1) din Codul muncii arată că acesta nu prevede cuantumul cu care se indexează, majorează și actualizează drepturile la care se referă. În cazul societății autoare a excepției, salariile au fost diminuate începând cu luna ianuarie 2015, astfel că angajatorul este pus în situația în care are o sentință executorie fără a ști cum să o pună în executare, cum să stabilească cuantumul acestor despăgubiri. De asemenea arată că nu se prevede dacă perioada în care a fost în curs de soluționare contestația salariatului la decizia de concedere constituie sau nu vechime în muncă. În final, arată că, potrivit reglementărilor fiscale, salariile acordate retroactiv de către instanță sunt fiscalizate diferit față de veniturile lunare, iar în cazul despăgubirilor, acestea nu se impozitează conform prevederilor fiscale.

5. Curtea de Apel Brașov - Secția civilă opinează în sensul că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale de către autoarea excepției nu constituie o veritabilă critică de neconstituționalitate. Apreciază că măsura în care

dispozițiile criticate de drept comun din Codul muncii sunt aplicabile în cazul încetării unui contract individual de muncă al unui salariat în baza dispozițiilor speciale ale art. 86 din Legea insolvenței, constituie aspecte care sunt de competența instanței, iar nu a Curții Constituționale.

6. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, deoarece autoarea acesteia invocă numai aspecte care țin de interpretarea și aplicarea legii, aspecte care nu intră în competența Curții Constituționale, ci a instanțelor judecătorești.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 80 alin. \(1\) și \(2\) din Legea nr. 53/2003](#) - Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul conținut: "(1) În cazul în care concedierea a fost efectuată în mod netemeinic sau nelegal, instanța va dispune anularea ei și va obliga angajatorul la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul.

(2) La solicitarea salariatului instanța care a dispus anularea concedierii va repune părțile în situația anterioară emiterii actului de concediere."

11. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și art. 23 alin. (12) privind principiul legalității pedepsei.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 80 alin. (1) și (2) din Codul muncii fac parte din secțiunea 7: "Controlul și sancționarea concedierilor nelegale" a capitolului V: "Încetarea contractului individual de muncă" și stabilesc că, în cazul în care concedierea a fost efectuată în mod netemeinic sau nelegal, instanța va dispune anularea ei și va obliga angajatorul la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul. Astfel, dispozițiile de lege criticate reprezintă o concretizare a principiului repunerii părților în situația anterioară deciziei de concediere, aceasta fiind o consecință firească a lipsirii de efecte a deciziei de concediere. Obligația angajatorului de plată a acestor despăgubiri operează în toate cazurile în care s-a constatat netemeinicia sau nelegalitatea actului de concediere, ope legis. Asupra aceluiași dispoziții de lege ca și cele criticate în prezenta cauză, însă prin raportare la art. 16, 21 și 44 din Constituție, Curtea Constituțională a pronunțat [Decizia nr. 1.267 din 27 septembrie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 14 decembrie 2011, și [Decizia nr. 290 din 23 mai 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 383 din 27 iunie 2013, prin care a respins ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate. Asupra aceluiași text de lege cuprins în Codul muncii înainte de republicare, și anume [art. 78 alin. \(1\)](#), Curtea s-a pronunțat prin [Decizia nr. 318 din 29 martie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 3 mai 2007, și prin [Decizia nr. 1.241 din 7 octombrie 2010](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 848 din 17 decembrie 2010, constatând constituționalitatea acestuia prin raportare și la art. 124 din Constituție, privind înfăptuirea justiției.

13. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse în prezenta cauză, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate. Astfel, cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece în opinia autoarei excepției, norma de sancționare a angajatorului nu este suficient de clară, de predictibilă pentru a stabili cu exactitate care sunt toate drepturile de care ar fi beneficiat contestatorul, cuantumul majorărilor, indexărilor și actualizărilor aplicate la momentul calculului despăgubirii și momentul cu care se dispune reintegrarea salariatului, Curtea reține că potrivit art. 80 alin. (1) din Codul muncii, în cazul în care concedierea a fost efectuată în mod netemeinic sau nelegal, instanța va dispune anularea ei și va obliga angajatorul la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul. Referitor la această critică privind lipsa de claritate și previzibilitate a textului de lege criticat, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale relativă la art. 1 alin. (5) din Constituție, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative ([Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească

anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, [Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, [Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau [Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

14. Aplicând aceste considerente la speța de față, Curtea reține că, potrivit textului de lege criticat, în cazul în care concedierea a fost efectuată în mod netemeinic sau nelegal, instanța va dispune anularea ei și va obliga angajatorul la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul. Așadar, textul este formulat cu o precizie suficientă care permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat.

15. Curtea constată că celelalte aspecte invocate de autoarea excepției, și anume calculul despăgubirii, momentul cu care se dispune reintegrarea salariatului sau aspectul ce se referă la vechimea în muncă, vizează chestiuni ce țin de aplicarea legii la cazul dedus judecătii, ceea ce intră în competența de soluționare a instanței judecătorești, iar nu a Curții Constituționale.

16. Cât privește invocarea dispozițiilor art. 23 alin. (12) din Constituție privind principiul legalității pedepsei, potrivit căroră "Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii.", Curtea constată că acestea nu au legătură cu cauza de față, care se referă la despăgubirile acordate salariatului în cazul anulării deciziei de concediere.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nitroporos - S.R.L. din Făgăraș (societate în insolvență) în Dosarul nr. 600/62/2015 al Curții de Apel Brașov - Secția civilă și constată că dispozițiile [art. 80 alin. \(1\) și \(2\) din Legea nr. 53/2003](#) - Codul muncii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Brașov - Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR

AL CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean
